

Képes vagyok

2008. április

www.gyergyoremete.ro

Előkép

Közlemény a helyhatósági választásokról
Remete népesedése
2-3. oldal

Faragott díszsúlyok kiállítása
Megújult a honlapunk
4. oldal

Közvélemény-kutatás
Arckép: Laczkó-Albert Elemér RMDSZ-es polgármester-jelölt
5. oldal

Tűzoltók képzése
A tavasz hírnökei
Időszerű a trágázás
6-7. oldal

Idősek találkozója - Hazamentünk Remetére
A Te Deum üzenete
8. oldal

Föld Napja a csutakfalvi iskolában
Cseres Tibor Napok
9. oldal

Anyakönyv
Tudja-e, hogy...
Kalendárium
10. oldal

Remetei Ifjúsági Napok 2008

A Tolvajosi Remetei Ifjúsági Szervezet tagjainak fejében négy évvel ezelőtt született meg a Remetei Ifjúsági Napok megszervezésének gondolata. Az akkor kipattant ötlet formát is öltött és azóta minden évben megszervezzük ezt a rendezvénysorozatot. Bevallom szintén, hogy kezdeményezésként még nem tudtuk mekkora fába vágtuk a fejszénket - folyamatosan szembesültünk a kihívásokkal.

De a négy év alatt a fa, vagyis a RIN, Istennek hála, szépen megnőtt és mostanra már egészen terebélyes, sokágúvá vált. Mi ez idő alatt hol keményebben, hol hullámzó erővel fogtuk a fejszét. Nem volt könnyű úttörőként belerázódnia a szervezésbe, annál inkább, hiszen elképzeléseink megvalósításakor mindig gondot jelent az anyagi fedezet elteremtése (a helyi intézmények és cégek támogatása nélkül nem tudnánk meg-

valósítani - ezért köszönet és hála minden segítségért!)

Az idő elteltével az arcok cserélődtek és a jövőben is változni fognak. A célkitűzés azonban ugyanaz marad: Gyergyóremete ifjúsága mutassa meg, hogy tud együtt ünnepelni és a barátság, a nyitottság jegyében tud fogadni másokat.

Mindaz csak akkor válik lehetségessé, ha összefogunk és nem személyes érdekeinket, véleményünket tartjuk szem előtt, hanem a széthúzás helyett a közösség javát szolgáljuk. Sok tapasztalatot gyűjtöttünk a négy év alatt és idénre már úgy éreztük beérett a munkánk gyümölcse.

Ez arra serkent bennünket, hogy lankadatlanul azon dolgozzunk, hogy az eddig elért színvonalat megtartva - a jövőben még többet, jobbat és szebbet akarjunk.

Portik-Bakai Ádám szervez
Folyt.2.o.

RIN 2008

KÖZLEMÉNY

Szavazó körzetek elhatárolása 2008. június 1-i helyhatósági választásra

Folyt. 1. oldal

Április 25-én, pénteken, a késő délutáni órákban a biatorbágyi fiatalok fogadásával vette kezdetét az idei Remetei Ifjúsági Napok rendezvénysorozata.

Másnap már reggel 8 órakor, a központi iskola előtt felállított Infopontnál, sorra jelentek meg a különböző sportversenyekre bejelentkező csapatok. Minden kategóriában mutatkozott érdeklődés a fiatalok részéről: a mini-foci bajnokságon összesen 17 csapat vett részt, a kézilabda versenyre hat csapat nevezett be, a biciklizverseny színvonalát és a megmérettetését a Gyergyószentmiklósról érkezett, közel húsz fős résztvevő jelenléte emelte. Az idén is nagy népszerűségnek örvendett a kisebbek számára meghirdetett rajzverseny.

A RIN idei újdonsága, hogy a szervezésbe bekapcsolódtak a helyi ifisek is, akik különböző szabadtéri játékokkal szórakoztatták a résztvevőket.

Szombaton, a nagy versenyhangulat lezárulta után, a program a M. veli dési Házban folytatódott. Bálint Ferenc és Zsók Levente humoristák fellépése fakasztotta derre a közönséget, majd a gyergyószentmiklósi Step Dance Sportklub valamint a helyi moderntáncscsoportok m. sora nyújtott színvonalas szórakoztatást minden jelenlévőnek. Az este ezen részét a Hot Snow Storm együttes fellépése zárta, a napot pedig egy fergeteges bulival tették kevéssé kikapcsolódni vágyó fiatalok.

A RIN 2008 zárónapját ifjúsági szentmisével kezdtük, amely egyben a

IV. Gyergyóvidéki Néptáncfalalkozó

„nyitányát” is jelentette. Ezt követően, a M. veli dési Ház színpadán, közel három órán át ropták a táncot a borszéki, orotvai, marosföldi, csíkszeredai, csomafalvi valamint a helyi néptáncscsoportok ifjú tagjai. Minden résztvevő csoport emléklapot és a remetei Szabó Attila képművész által készített emléklakettet vehetett át.

A közös ebéd után táncház következett, majd a társajátékok - sakk, rómi, malmozás stb. - kedvelőinek mérették össze ügyességüket.

A vasárnap esti kultúrmasort a székelyudvarhelyi Vitéz Lelkek Diákszínház színjátszó csoportja biztosította, akik

1. számú szavazó körzet. Székhelye: Alszezi óvoda

Alszezi utca	1-159, 2-114	Orbán Balázs utca	1-111, 2-84
Bartók Béla utca	1-93, 2-104	Millennium utca	1-49, 2-36
Orgona utca	1-27, 2-44	Mélik utca	1-9, 2-16
Martonka utca	1-5, 2-16	Vízimalom utca	1-31, 2-56
Újút utca	1-137, 2-142	Bethlen Gábor utca	1-35, 2-44
Fenekalji utca	1-69, 2-76	Puskások utca	1-3, 2-4
Eszenyi utca	1-11, 2-10		

2. számú szavazó körzet: Székhelye „Fráter György” Ált. Iskola

Szent István utca	1-123, 2-112	Balás Gábor utca	1-57, 2-74
Biatorbágyi utca	1-39, 2-28	Gödrös utca	1-11, 2-14
Határ utca	1-7, 2-10	Tolvajos utca	1-105, 2-46
Cseres Tibor tér	1-29, 2-32	Kuruczok utca	1-7, 2-14
Hadnagydomb utca	1-29, 2-54	Árok utca	--- 2-26,
Bernád utca	1-65, 2-94	K. patak utca	1-31, 2-24
Falu utca	1-37, 2-54	Rétaljai utca	1-77, 2-64
Kertvég utca	1-23, 2-40	Csorgó utca	1-5, 2-4
Balás Jenő utca	1-67, 2-58	Akác utca	1-3, 2-4
Ebhát utca	1-73, 2-76	Boglárka utca	-- 2-8
Karikók utca	1-7, 2-8		

3. számú szavazó körzet: Székhelye Tulamarosi óvoda

Borvíz utca	1-175, 2-116	Bánya utca	1-59, 2-62
Nád utca	1-33, 2-26	Bakói utca	1-165, 2-162
Szárhegyi utca	1-79, 2-66	Kendeffy Bonifác u.	1-9, 2-8
Vasút utca	1-83, 2-66	Szent Lénárd utca	1-27, 2-34
Harangvirág utca	1-37, 2-70	Fügesrét utca	1--- 2-8
Németsor utca	1-3, 2-20		

4. számú szavazó körzet. Székhelye „Balás Jenő” Ált. Isk. - Csutakfalva

Rétaljai utca	79-121, 66-80	Csutakfalvi utca	1-163, 2-120
Kozmák utca	1-15, 2-36	Fodor utca	1-7, 2-8
Nyírfa utca	1-9, 2-4	Temet utca	1-9, 2-16
Pálfiak utca	1-9, 2-24	Kossuth utca	1-229, 2-192
Viola utca	-- 2-6	Székelek utca	1-45, 2-20
Balás Jenő utca	69-209, 60-206	Rozmaring utca	1-5, 2-8
Havasfarki utca	2-4	Fenyő utca	1-17, 2-6
Eszenyi falu	1-51	Ludfarki utca	1, 2-14

a *Rómeó és Júlia* musical változatát mutatták be. Jó élmény volt végig mérni a kis híján telt házas termet, valamint a szereplők között fellépő Pál Em. két és Nagy Menyhárt Szidóniát.

A háromnapos rendezvénysorozat egy Maros parti táborral mellett, jó hangulatban, együtt ünnepezve zártuk. *F. támogatóink: Gyergyóremete Önkormányzata, a Communitas Alapítvány, a Szent Anna Szociális Központ, a Gyergyóremetei Belbirtokosság. Emellett köszönjük mindenkinek anyagi vagy más jellegű hozzájárulását!*

Találkozunk jövőre ugyanitt, ugyanekkor!

A REMISZ nevében
Portik-Bakai Ádám

Gyergyóremete népesedési mutatói Csík-, Gyergyó- és Kászonszék viszonylatában

Gyergyóremete a medence legnagyobb községe, székelyföldi viszonylatban is tekintélyes településnek számít. A zord éghajlatú Gyergyó konok életvitel, nagy munkabírású, egykönnyen meg nem hátráló székelyeinek tekintélyes települése volt és maradt. Történetének szemben sajátságossága, mindenek fölött, az életerős népesség gyarapodásában mutatkozik meg. Ennek koronkénti elemzése elsősorban a környező falvak, valamint a távolabbi és, de azonos közigazgatási rendszer települések párhuzamában nyeri el jelentőset.

Az 1567-es regestrumban ahol az adókirovás egységében a kapuk száma szerint történt az összeírás: Szentmiklós 78, Szárhegy 48, Alfalu 44, Teker patak 40, Újfalva 32, Ditró 26, Csomafalva 15 és **Remete 6 kapuval** jegyeztetett be. Ekkor Remete, Gyergyó-szék legkisebb települése.

Ma ellenben, a 2002. évi 6348 lakosával és 2622 kapujával a térség legnagyobb községe. A hajdani összesítést 1 eltelet 437 esztendő alatt, a természetes szaporulat **évente** átlagban 14 fivel, a kapuk száma pedig 6-tal növekedett. Remete népességének alakulása nem csak gyergyói, de Alfalu és Fel-Csík valamint Kászonszék viszonylatában is élen jár. Természete-

sen ezek az adatok mindössze az itthon népességre vonatkoznak, nem tartalmazhatják a kirajzott népesség számát, és azok hajlékainak számbavételét. Ahhoz, hogy valós képet kapassunk a népességi mutatók alakulásáról vonatkozásában, érdemes néhány adat erejéig az azonos földrajzi, történelmi, gazdasági körülmények között élő szomszédos medencék adataiba is bepillantást nyerni. Az 1567-es összeírásban a csíki nagy települések, többnyire a lóföldi székely falvak, mint az alföldi Menaság 61, Taploca 44, Tusnád 41, Csíkszentmárton 41, Csekefalva 32, Szentimre 30, Mindszent 30, Csátószeg 25 (stb.) kapuval kerültek nyilvántartásba. Valamennyien ma már messze elmaradnak Gyergyóremete tekintélyes nagyközségi népessége és kiterjedése viszonylatában.

Olyan hatalmas falvak töpörödtek átlag lélekszámúakká, melyeknek tízesei meghaladták Remete akkori terjedelmét. Például az öt tízesből álló Csík-szentgyörgy és Csíkbánkfalva. A négy tízesre osztott korabeli Csíksomlyó falvakként nyilvántartott tízesei is mind túllépték az akkori Remete méreteit: Taploca 44, Várdotfalva 13, Csobotfalva és Csomortán 28 kapuval kerül a lajst-

romra. Csíkszentkirály is 23 kapuval s a hozzátartozó Poklandfalva 11-el jegyeztett be. Ez időtájt hasonló nagyságrendűek a felcsíki falvak is. A gyergyói településekhez viszonyítva tekintélyes számú kapukkal szere-

Egy szelet a mai Remetéből.

pelnek a regestrumban. Hajdani nagyságuk sorrendjében: Csíkrákos 48, Vacsárcsi 47, Madéfalva régi nevén Amadefalva 44, Csíkdánfalva 43, Csíkmadaras 30 (ide tartozott még 12 kapu, ezeket adómentes bányamunkások lakták), Csík-szenttamás 36, Csíkjénfalva 30, Csíkszentmiklós 22, Csíkkarcfalva 21, Göröcsfalva 20 kapuval kerültek lajstromra.

Az adatokból messze kitűnik, hogy a sors nem minden településhez volt egyformán kegyes. Ha az említett lustra Csík-, Gyergyó-, Kászonszék legtekintélyesebbnek számító települését, Gyergyószentmiklóst 78 kapujával összevetjük az akkori 16 kapuval rendelkező Csíkszeredával, messze kitűnik, hogy bonyolult tényezőket tartalmazó összetevői alakítják a települések alakulásának körülményeit.

Mindenképp a 6 kapuval induló Gyergyóremete helyzetképe, kétségtelenül egy felfelé ívelő exponenciális görbével ábrázolható.

Portik Irén
okleveles etnológus

Székely porta községünkben - a régmúltat idézi, a jövőbe irányt mutat.

FARAGOTT DÍZSULYKOK KIÁLLÍTÁSA

"Ha fejezedik, ha nem, ennek tiszta kell lenni."

Székyföldön és Kalotaszegen a XIX. és XX. században faragott dízsúlykok másolatainak kiállítására került sor ápr. 18-án, pénteken, délután a Községháza Tanácstermében. A ditrói Petres Lajos nyugalmazott zenetanár és fadaragó által készített 66 darabból álló gyűjtemény által betekinthetünk az akkori fadaragó népművészet formavilágába.

A kiállítást Kisé Portik Irén néprajzkutató nyitotta meg, aki kiselőadásában a dízsúlykok mai üzenetéről beszélt. Az általa hasonló kiállításnak nevezett tárlat eredeti példányait már kikezdte az idő vas foga, így az azonos technikával, faragással, motívumrendszerrel elkészített súlykok garanciát jelentenek arra, hogy a jövő nemzedéke is megismerje kultúránk ezen ágazatát.

Az a világ, amikor ezeknek a tárgyaknak használati értékük volt már letűnt, de egy sajátos népi tudást hordoznak - hangsúlyozta az etnográfus. A mosás, a súlyok használata kifejezetten női foglalatosság volt. A kiállított súlykok nem erre a célra készültek, hanem legtöbb esetben szerelmi ajándéknak szánták. A súlyok felülete önmagában lehetőséget kínált arra, hogy egy üzenet kerüljön rá. A gyakran viszaköszönő, a nőiséget jelképező tulipán-motívumok, a különböző versek, feliratok („Ilona életed viruljon mindig, mint a virág, meg se szomorodjék míg a világ”) személyre szólóak. Így, minden darab egyedi, egy-egy magyarul gondolkodó sze-

relmes férfi gondolatvilágát tükrözi.

A néprajzkutató felhívta a figyelmet, hogy még szerelmet vallani is meg kell tanulnunk az őseinktől. Ezek az érzelmeiket maradandó módon megváltó címzők nem ismerték a válás fogalmát, nem a vagyonban, hanem annál inkább az életfa gazdagságában ragadták meg az emberi kapcsolatok lényegét.

Ezek a súlyok visszahozzák a történelmet, hiszen azokban az időkben készített súlyokon, amikor nehéz volt magyarnak lenni több helyen megjelenik a magyar címer, a korona, de fellelhetjük a pogánykor, a nomád életmód motívumait is.

Petres Lajos gyűjteményét egy hangverseny tárgyi megjelenítésének nevezte, amikor olyan egyszerű falusi emberek „hallatják hangjukat”, akik átlagon felül figyeltek a világra.

A kiállítás-megnyitót még felemlőbbé tette a Benedek Gabriella, ditrói tanítónő, előadásában felcsendülő két népdal, melyet Petres Lajos furulyajátéka tett színesebbé. A kiállítás még egy hétig látogatható!

MEGÚJULT HONLAP

www.gyergyoremete.ro

Áprilistól megújult arculattal és tartalommal jelent meg a világhálón Gyergyóremete község.

A Helyi Önkormányzat finanszírozásával kifejlesztett internetes honlap külső és belső megjelení-

A honlapon megtalálhatjuk a Remetével kapcsolatos legfontosabb adatokat: történetét, földrajzát, olvashatunk turisztikai látványosságairól, a Polgármesteri Hivatal és az Önkormányzat tevékenység-

tésében a hagyományrész szorosan összefonódik az új keresésével, a folyamatos fejlődéssel.

Laczkó-Albert Elemér polgármester kérdésünkre elmondta: „A kor kínálta lehetőségekkel élni kell. Ilyen például az internet. Fontos, hogy községeink ebben a formában is jelen legyenek a világban. A jövő hozni fogja azt, hogy az adminisztrációs szolgáltatások egy része elektronikus formában történik majd. A honlapnak köszönhetően a világon bárki, bárhol, bármikor néhány kattintás révén virtuálisan ellátogathat községeinkbe, hozzájuthat a településünkkel kapcsolatos információkhoz.”

r 1 (fogadóórák, ügyintézés, testületi ülések, határozatok, iskolák, egészségügy), a helyi civil szervezetek működésére, a helyi mező- és erdőgazdálkodásra, iparra vonatkozó leírásokról. Emellett elektronikus formában olvasható és letölthető a 'Képes vagyok' helyi újság.

A továbbiakban készül a portál, mely naponta friss hírekkel és információkkal jelentkezik, valamint rövid időn belül elindul a honlap román, angol és francia nyelvű változata.

Bízunk minden kedves Olvasónkat, hogy kattintson a www.gyergyoremete.ro - ra! Jó böngészést!

VÉLEMÉNYEK A MÚLTRÓL, ELKÉPZELÉSEK A JÖVŐRŐL

A júniusi helyhatósági választásokat megelőzően a helyi RMDSZ szervezete kérdőívű közvélemény-kutatást végzett, mely alkalmával 500 remetei lakost kérdezett meg, amelyből 1417-en válaszoltak.

A kérdőívvezetés célja volt felmérni, hogy a helyi lakosok miként értékelik az elmúlt négy év megvalósításait és a jövőre nézve milyen elvárásaik, elképzeléseik vannak.

A megkérdezettek több, mint fele (58%) nő, 42%-a férfi volt. Az életkori megoszlásuk a következő:

- ◆ 20%-a 20-30 év közötti
- ◆ 41% 30-50 év közötti,
- ◆ 39% 50 év és azon felüli.

A válaszadók a megvalósítások közül a legfontosabbnak a szennyvízhálózat és a tisztítóállomás kiépítését, másodikként a Községháza építését jelölték meg, sorban a következőknek a Községi Ház, az iskolák és a Maros hidak felújítása. Az egyéb javaslatok címszó alatt a legtöbben a Szent Anna Szociális Központ megépítését, az erdei út programot, a parkosítást és a szemétszállítást értékelték.

Arra a kérdésre, hogy kinek/minek tulajdonítja ezeket az eredményeket a válaszadók elsősorban a polgármestert és a Polgármesteri Hivatalt tették, másodikként az Önkormányzatot, továbbá az RMDSZ-t, a község lakóinak összefogását, illetve a különböző pályázatokat és támogatásokat.

A következő négy év elvárásai

közül a legfontosabbnak az egészségház építését, az ivóvízhálózat kiépítését, az útjavítást tartották, emellett a szolgálati lakások építését, a csutakfalvi kultúrház felújítását tették szóvá legtöbben. További ötletek, javaslatok: a borvíz fürdő felújítása, a tagosítás elkezdése, a mezői utak javítása, egy játszótér létesítése, egy ifjúsági központ kialakítása, a sportcsarnok megépítése, a piac és járdák kiépítése, az alszegi óvoda felújítása stb. Ezen munkálatok elvégzését Laczkó-Albert Elemértől, a Polgármesteri Hivataltól és az Önkormányzattól várják el a legtöbben, valamint az RMDSZ-től, a község összefogásától, a különböző támogatásoktól és egy személy Pál Antaltól reméli megvalósulni.

Az RMDSZ gyergyóremetei szervezete ezeket a véleményeket kiindulópontnak tekinti a soron következő mandátumunk tevékenységi tervének összeállításánál.

Válaszaikat köszönjük!

A közvélemény-kutatás és a „Megvalósításaink 2004-2008” tájékoztató kiadvány kézbesítése során fölvetett kérdéseket a helyi kábeltelevízióban május 2-30-a között a képűtségban naponta egyesével válaszolja meg a polgármester.

A nap kérdése esténként a helyi tévében - Önök kérdezték, a polgármester válaszol.

ARC kép

LACZKÓ-ALBERT ELEMÉR Gyergyóremete RMDSZ-es polgármester-jelöltje

Családi állapota:

- ◆ 39 éves, nős, 4 gyerek édesapja

Képzettsége:

- ◆ Nagyszebeni Lucian Blaga Egyetem, mesterképzés, Közigazgatási projektek menedzselése szak 2008-2009
- ◆ Nyíregyháza - Bessenyei György Tanárképzési Főiskola, magyar nyelvvel désszervező szak
- ◆ Ditrő - Faipari Szakközépiskola
- ◆ Remete - csutakfalvi általános iskola

Miért indul?

- Mert szeretem ezt a falut, szeretem ezt a munkát. Sok lehetőség van ebben a tisztségben a közösségért dolgozni, legalábbis a falu eredményei ezt igazolják. Szeretném folytatni a megkezdett munkát azzal a csapattal, akit az előválasztásokon a falu kijelölt, mellem rendelt.

Szakmailag fölkészült, kipróbált csapatról van szó, aki bizonyította már, hogy nem magánérdekből, hanem a közügyért képes cselekedni. Szükség van erre, hogy végig tudjuk vinni mindazt, amit a falu akar. Konkrétan? Víz- és csatornarendszer teljes kiépítése és beüzemelése. Egészségház, sportcsarnok, csutakfalvi szabadidős központ megépítése. Tulajdonjog és területrendezés, utak javítása, építése vár ránk mint feladat, a megannyi idele nem írt kihívás között.

Élhet a falut akarunk, ahol mindenki jól érzi magát, ahol szívesen lakik, mert van miből megélnie és megtalálja számítását, vállalkozását. Tud gyermekeket vállalni és nevelni, mert jövőt, magyar jövőt lát magaelőtt.

Ki a példaképe?

- ◆ Bethlen Gábor, a reformkori vezető, köztük Széchenyi István és Márton Áron

Kedvencei:

- ◆ *Étel:* tárkonyos pityóka leves
- ◆ *Zene:* mindent meghallgatok, ha az min segíti zene, de az eredeti népzene-nél nincs szebb
- ◆ *Szabad idő:* természet járás

A trágyák hatásfokát lényegesen befolyásolja azok alkalmazásának időpontja és a talajba való juttatás módja. A növények a különböző tápanyagokat a talajból gyökérrendszerük segítségével veszik fel, ezért a trágyát oly módon kell a talajba juttatni, hogy az illető növény gyökérrendszerének fejlődési zónájába kerüljön.

Egyes növények (gabonafélék) gyökerei főleg a talaj felszíni rétegét hálózzák be. Más növények (lóhere, lucerna) gyökerei nagyobb tömegben hatolnak be a talaj rétegébe. Figyelembe véve a növények gyökérrendszerének biológiai sajátosságait a trágyákat különböző mélységekre kell a talajba juttatni. Csak így biztosíthatjuk, hogy a növényeknek fejlődésük minden szakaszában megfelelő tápanyag álljon rendelkezésükre. A szerves trágyázás és főleg az istálló trágyázás a talaj tápanyag utánpótlásának egyik legelterjedtebb és legsikeresebb módja.

A legfontosabb szerves trágyák a következők: istállótrágya, trágyalé és vizelet, mesterséges istállótrágya (szalma és más növényi hulladékok nitrogén tartalmú anyagokkal való erjesztése) tőzeg, szalma és tarló maradványok, komposzt, zöldtrágya.

Az istállótrágyát tekinthetjük egyik legfontosabb nitrogén-, foszfor- és kálium forrásnak. Értéke és fontossága még nagyobb, ha figyelembe vesszük a talaj fizikai és biológiai tulajdonságaira kifejtett jó hatását és azt a tény, hogy ezen keresztül kitűnő előfel-

ID SZER A TAVASZI TRÁGYÁZÁS

tételeket teremt a műtrágyák eredményes alkalmazásához. Az istállótrágya alapanyagát a szilárd és híg állati ürülék és az alom képezi. A trágyázási terv ésszerű összeállításának érdekében nagyon fontos, hogy legalább hozzávetőlegesen ismerjük a rendelkezésre álló trágya mennyiségét. Így a különböző állatok egy év alatt átlagosan állatonként a következő mennyiségű trágyát termelik: ló 7 tonna, szarvasmarha 10 tonna, juh 0.5 tonna, sertés 1-1.5 tonna, tyúk 5.5 kg, liba 11 kg, kacsa 8.5 kg

Az érett istállótrágya összetételét a trágyakezelés módja is nagymértékben befolyásolja, de elsősorban a trágya eredete döntő. A juhtrágya tartalmazza a legkevesebb vizet, tehát a legtöbb szerves anyagot és növényi tápanyagot. Utána a ló, a sertés és a szarvasmarha trágyája következik. A baromfitrágyák gyorsan ható trágyák. Komposzt készítésre is felhasználhatók.

Amint az eddigiekből is kitűnik, a jól kezelt istállótrágya, nagy de

gazdaságos munkabefektetéssel jár. Ennek nagy része kárba vész, ha a trágyahordásnál és a trágya talajba jutásánál nem tartunk be néhány alapvető szabályt.

A trágya kihordását minél hűvösebb és lehetőleg borús időben kell végezni. Az istállótrágyát egyenletesen szórjuk szét a talaj felületén, és a legrövidebb időn belül szántsuk alá. Ha a trágyát kis csomókban, hosszabb ideig hagyjuk a mezőn, az ammoniumnitrogén 35-40 %-a elillan. Másrészt ez a módszer

egyenlőtlené teszi a talaj tápanyagellátását, ami a növények növekedését és fejlődését okozza. Általában az istállótrágyát legegyszerűbb az őszi szántással a talajba juttatni. Általános elvként kell elfogadnunk azt, hogy amennyiben egy lehetőség van rá, kerüljük a tavaszi szántást, mely technológiai és szervezési szempontból egyaránt hátrányos. Ha lehetőség adatik arra, hogy a trágyamennyiségeket az istállóból egyenesen a szántóföldön létesített szarvasokba hord-

juk ki, ázott érleljük a kiszórásig és alászántásig. A szarvast a tábla olyan pontján, annak szélén helyezük el, mely esős időben is megközelíthető, és ahonnan a trágya könnyen széthordható és szétteríthető a táblán, a rendelkezésre álló eszközökkel. A szarvasokba tárolt trágyát mindig földréteggel takarjuk.

Az istállótrágyát rendszerint közönséges ekével szántjuk alá. Agyagos, nehéz talajokon és bőséges csapadékos évben az alászántás 16-20 cm, homokos és erdőstalajon a trágyát mélyebben 20-24 cm-re szántjuk alá. Az istállótrágya lebontása a talajban folytatódik. Ezt nagymértékben befolyásolja a talaj kénhatása, kötöttsége és nedvessége. Semleges talajon a szerves anyag elbontása és szintézise sokkal nagyobb fokú, mint savanyú talajokon.

A talajban a trágya fokozza a mikroorganizmusok elszaporodását, életműködését, nagy hatást gyakorol a talaj, víz- levegő- és hógazdálkodásra, ezáltal növekszik a talaj széndioxid termelése és a felvehető tápanyag mennyisége. A talajra gyakorolt hatásuk sokoldalú. Azonkívül, hogy nagymértékben növelik a talaj szervesanyag-és nitrogéntartalmát, igen kedvezően hatnak a talajban lévő, nehezen oldódó ásványi anyagok növényi tápanyagtartalmának feltárására. A termésre kifejtett előnyös hatásukat 2-3 éven keresztül lehet észlelni.

Vass László
agrármérnök

KÖZLEMÉNY! Azok a gazdák, akik szántóterületekre igényeltek területalapú támogatást 2007 -ben, négy részletben kapják meg a Kifizetési Ügynökség által jóváhagyott összegeket. Azon gazdák esetében, akik csak legel kre és kaszálós területre igényeltek támogatást - el reláthatólag két részben fog történni a kifizetés. Tehát a napokban kifizetett összegek csak egy bizonyos részét képezik a kérelem alapján megítélt összegnek, és a gazdák a következő pénzügyi évvel kapcsolatban a támogatási összeg többi részét.

FONTOS! Május 15-ig még igényelhet a 2008-as évre a területalapú támogatás!

A TAVASZ HÍRNÖKEI

Minden évben a téli időszak végén mindnyájunkat foglalkoztat a tavasz közeledte, érkezése. Unalmassá válik a hosszantartó, párás, ködös időszak, ami egészségileg is ártalmas. Naponta nyomon követjük a meteorológiai előrejelzést, ami vagy korai vagy későbbi tavaszt ígér. Ez azonban mégsem olyan konkrét, mint a vándormadarak érkezése. Különösen jó benyomást kelt érkezésük minden tavasszal, gyönyörű dallamos énekükkel megtörve a hosszú téli csendet.

A legelsőnek a seregélyek füttyére figyelhetünk fel, amely valósággal

felüdít.

A madarak énekeiket hallatva tudomásunkra hozzák, hogy ők is hozzánk tartoznak, nélkülözhetetlenek a természet körforgásában.

A kellemes érzet mellett hasznunkra is válnak. Az énekes madarak, ha a gyümölcsösben megfelelő arányban „tevékenykedhetnek” hozzásegítenek az igazi biotermék előállításához. Lehet, hogy az a termék nem olyan esztétikus, mint amit a tápszeres és permeszerek segítségével állítanak elő, viszont sokkal aromásabb és egészségesebb.

olyan anyaggal, ami megakadályozza a ragadozót abban, hogy felmásszon például lemez, m. anyag stb.

Az énekes madarakra nagy veszélyt jelentenek a szarkák és a dolmányos varjúk, hiszen ezek is kirabolják a

fészket, táplálva ezzel saját utódait. Sokszor megyünk nekünk arról, hogy mennyire kedvelik a tyúkjást és a kiscsibét.

Biztos vagyok benne, hogy szinte mindenkinek megragadja figyelmét, ha megpillantja a fészkehez visszaérkező gólyát - a tavasz hírnökét.

Különös figyelmet érdemelnek hasznos énekes madaraink, mivel törvényes védelmük csak általunk valósulhat meg.

*Nagy Bulcsú
testnevelő tanár és preparátor*

Különös figyelmet érdemel a „madárra”, ami a madarak vándorlási időpontját illeti. Összehasonlításképp feljegyeztem néhány faj visszaérkezésének idejét:

2007	2008
Febr.26 - seregély	Febr.26 - seregély
Márc.4 - fenyőrigó	Márc.4 - fenyőrigó
Márc.8 - barázdabillegető	Márc.10 - feketerigó, erdei pinty, barázdabillegető
Márc.10 - sárgabillegető	Márc.20 - örvös rigó
Márc.22 - fehér gólya	Márc.21 - fehér gólya, szürke gém
Márc.25 - füstifecske	Márc.29 - házi rozsdafarkú, csilpcsalp füzike
Márc.30 - kenderike	Ápr.10 - búbos banka
Márc.31 - örvös galamb	
Ápr. 1 - csilpcsalp füzike	
Ápr.5 - vörösbegy	

Számukra fokozott figyelmet és védelmet kell biztosítanunk, különösen a költési időszakban. Több esetben előfordult, hogy a kerti fákon fészkel énekes madár fészket a macska kirabolta, sőt még a költő párat is zsákmányul ejtette. Védelme egyszerű, be kell vonni a fa törzsét - közvetlenül az ágak alatt

Önkéntes tűzoltók képzése

A Budapesti Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság és a Gyergyóremetei Polgármesteri Hivatal közös szervezésében három napon át, április 1-3. között zajlott a Gyergyói-medence önkéntes tűzoltó-alkulatainak képzése.

A Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság oktatói három témakörben készítették

fel 64 önkéntes tűzoltót, elméleti és gyakorlati szinten. Sajtótájékoztató keretében Kobolák József tűzoltóvezető külön kiemelte az önkéntes tűzoltóink lelkesedését, tenni akarását - annak ellenére, hogy mindezt bérmentesen végzik. Hangsúlyozta, hogy nem föltétlenül új ismereteket, hanem a már meglévő tudás és tapasztalat rendszerezését tartották szem előtt a különböző előadások és gyakorlati bemutatók alkalmával.

Amellett, hogy szakmai ismeretekkel gazdagították a helyiek tudását, 4 darab szűrített levegős léghőmérő készüléket is adományoztak a Remetei Önkéntes Tűzoltóalkulat számára. Az önkéntes tűzoltók oktatása mellett Sándor

Andrea tűzoltó törzsszázlós Gyergyóremetei tanintézményeiben tartott tűzvédelmi oktatást, bemutatta az intézmények dolgozóinak, diákjainak a magyar fővárosban már évek óta működő Ifjúsági Tűzvédelmi Pedagógiai Programot. Iskolában 45 pedagógus és 237 tanuló, óvodában 15 óvónő és 45 gyermek vett részt a tűzvédelmi felkészítésen.

Id sek találkozója

Április közepén a Caritas Családsegít Szolgálat szervezésében a környékbeli Id sek klubjának tagjai találkozásának adott otthont a Közösségi Ház. A könnyed hangulatú, ünnepélyes alkalom házigazdái ezúttal a remeteiek voltak, akik nemcsak finomságokkal, hanem nagy szeretettel fogadták a vendégeket.

Hazamentünk Remetére

Kinga mobilon értesít, elmarad a hétfői Id sek klubja, de kedden Remetére vagyunk hivatalosak, az ottani Klub lát vendégül minden ifjú szív id st. Csepergesben érkezünk Remetére, és bevonulunk a hatalmas terembe, mely új és ragyog, modern és otthonos, építette „Remete község lakossága önérték ből”. Sok-sok terített asztal, modern székek, sokféle sütemény, a remetei lányok, asszonyok dicséretére. Míg megérkeznek a többi község ifjú öregei, körülnéznek. Az a hely, ahova a király is gyalog megy, dicsőségére válna a budapesti Royalnak vagy Hiltonnak: tiszta, mint a pátolat, szellőztetése jó, megködök a központi fűtés.

A Caritas három tünderkéje szorgoskodik, ket segítik a helybeli háziasszonyok, jönnek újabb sütis tálak, friss kalács, jóvágású székely „bácsi” hozza a köményest.

Pár szóban üdvözlő a megjelenteket a székely nagyközség ifjú polgármestere, többek között azt is elmondja, hogy a „régiközögek” talán összetartóbbak, mint a mai fiatalok. A hatalmas vetítésvászon megjelenik a Nyugdíjas induló teljes szövege, a jelenlevők teljes átéléssel éneklik. A jókedvet növeli a 4 párból álló, immár vegyes táncsoport, 30 éves lehet a legfiatalabb, 70 a legidősebb pár, én már nézésükbe is beleszédültem... A helybeliek mókamestere szívesen lesz kísérleti nyúl a község messze földön ismert csodadoktorának eladásához, a körömápolásról tart ismertetőt Dr. Asztalos László.

Táncol az örökifjú vendégsereg, majd meghirdetik a viccmondó versenyt, akad is vállalkozó, minden fellépő kap egy szelet tortát a nyeregményben. De a délután folyamán sokan mondanak verset saját méveik vagy megtanult költeményeket. Megköszönjük a szívélyes vendéglátást, indulunk a buszok felé, mert minden jónak vége lesz egyszer, de él a remény, ha élünk, még sokszor összegyűl a nagy csapat, a régi öregek örökifjú közössége.

Köszönjük Nektek is, kis szervezők, Csilla, Gabriella, Kinga, áldásos munkátok nélkül nem sikerült volna néhány órára elfeledni, hogy telik-múlik az időszelünk fölött.

*Szathmáry János, örökifjú,
Gyergyószentmiklós*

A TE DEUM ÜZENETE

„Reménységgel teli jövődőt szánok nektek” (Jer.29,11.)

Április 20-án, vasárnap, a kicsi misét követően a központi templomban a marosvásárhelyi Mustármag énekegyüttes bemutatta a **Te Deum**, Keresztel Szent János születéséről szóló musicalt.

Ez a mű része annak a missziós szolgálatnak, amelyet a közösség vállalt fel és a modern hangzású zenei összeállítás révén is Isten Igéjét igyekszik hirdetni.

Te Deum laudamus latin kifejezés azt jelenti, Téged Isten dicsérünk. A bibliai nyelvezet szerint a dicséret Isten személyére figyel. A zenei összeállítás üzenete erre épít, három bibliai eseményt elevenítve meg: Gábrriel arkangyal hírül adja Zakariásnak János születését, az édesanyák - Mária Erzsébet - találkozása, a gyermek születésének ünneplése, Isten dicsérete.

Keresztel Szent János születésével Isten beleszól a természet és a történelem kudarcába, hiszen az, aki felismerte Jézusban Isten közénk jött dicsőségét.

Mária és Erzsébet olyan édesanyákként állnak elénk, akik emberileg a legreménytelenebb, legbizonytalanabb helyzetben is gyermeket vállalnak, amikor Isten erre ket meghívja. Bátrak, hisznek, bíznak („történjék velem szavaid szerint”). Készen állnak, nem idegenek után futkosnak, hanem a rokonság és a hit alapján egymást keresik meg. Örömiük, önértékelésük megsokszorozódik. Istenben ujjonganak! Nem panaszkodnak, hanem boldogságukat osztják meg egymásnak. Ezek az édesanyák olyan fiakat nevelnek, akik érett, önálló személyiségek, nem a kényelem, a pénz rabjai, Istent hordozzák szívükbe, az egyetlen mérce számukra és hirdetik szavát: „Hallgassatok rám és élni fogtok” (Iz.55,3.), „Éleszd fel reményed” (Bár.4,30), „Ti keressétek elszörban Isten országát... s ezeket mind megkapjátok.” (Mt.7,33), „Népem eltelik javaimmal” (Jer.31,14), „Én az Úr mondtam ezt és végbe is viszem (Ez.36,37.), **Add tovább gyermekeidnek** (Mt.örv.11,18).

Zárjuk szívünkbe az Igéket és zengjünk mindennap Te Deumot!

Föld Napja a csutakfalvi iskolában

Idén is sikeresen megszerveztük a Földnapra rendezvénysorozatunkat, amelynek központi témája a klímaváltozás volt. A program sok érdekességet tartogatott kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Az elemi osztályos tanulók plakátkészítési versenyen vettek részt, amelyen megjelentek szép rajzokat láthatunk. Az V-VII. osztályos tanulóknak több feladatot

készítettünk el: plakátverseny, szemétszobor készítés, vetélkedés. A megméretés négy fordulóból állt: kvíz kérdések, interjú a Földdel, rímfaragás, hulladék helyettesítés.

A Földdel készített képzeletbeli beszélgetésben olyan kérdéseket illetve válaszokat kellett kidolgozzanak, amelyek a Föld állapotáról, közérzetéről és jövőjéről szólnak.

Nagyon érdekes párbeszéd-ek kerültek terítékre. Ízelítésként, például:

„- Föld, hogyan viseled az olyan változásokat, mint például a globális felmelegedést és üvegházhatást okozó gáz kibocsátást?

- Nagyon rosszul, ez nem tesz nekem semmilyen szempontból jót és sajnos az ember magának is árt vele...”

Összesített versenyben az első helyen a Szemétszoborok csapata végzett: Pál Beáta (V.o.), Albert Emke (VI.o.), Portik Tímea (VII.o.) tanulók.

Ezen a napon került sor a „Klímaváltozás elleni harc” témájú kampányok bemutatására, amellyel az országos vetélkedésben is részt vettünk, a „Klímaváltozás Fiatal Nagykövetei” című országos programban. Ebben a kampányban kihang-

Szemétszobor kiállítás

súlyozott volt az erdőirtás elleni akció. Az első díjat egy VIII. osztályosokból álló, öt tagú, csapat kapta. A rendezvény sikeresen zárult, minden versenyző sok ismerettel gazdagodott. Szervezőként köszönjük Laczkó Zsuzsa biológia tanárnak segítségét.

Balás Jenő Ált. Iskola
VIII. osztályos tanulói

Földnap kvíz. Az igazi csapatmunka hozta meg a győzelmet!

Cseres Tibor Kulturális Napok

Április 25-27-e között szervezték meg a község nagyszülőitje tiszteletére a Cseres Tibor emléknapokat.

A kulturális rendezvénysorozat a gyergyóremetei születésű író emlékművének megkoszorúzásával vette kezdetét, majd az

anyanyelvi vetélkedés, népi játékok és a hagyományos szavalóverseny résztvevői izgulhatták végig a délelőtti tétőt, hiszen kemény megmérettetés várt rájuk.

A szavalóverseny két korosztályban, a biatorbágyi, a ditrói, a csutakfalvi

és a központi iskolák tanulóinak részvételével zajlott szoros küzdelemben. Az V-VI. osztályos korcsoportban a remetei Portik Erika, a VI-VII. osztályosok közül a biatorbágyi Bojki Sára kapott első helyezést.

A péntek délutáni gálaesten - immár megkönnyebbülve - a díjazott szavalók mondták el versüket, amelyet a biatorbágyi vendégeket népdalcsokra tett színessé. E műfaj záróakkordjaként a Fráter György Általános Iskola volt diákja és kiváló versmondója Pál Emke előadójának élmenyével lehettünk gazdagabbak.

A szavalatokat követően Papp Attila Zsolt és Burus János Botond fiatal, helyi

költés-írók mutatták be újonnan megjelent kötetüket.

A rendezvénysorozat szombatán a súlyokkiállítás megtekintésével folytatódott, majd a RIN programjainak vehettek részt a helyiek és a vendégek.

Verset mondani és hallgatni szeretnek a Cseres Tibor szavalóversenyen.

Pál Emke verses előadójaként.

Anyakönyv

Születés

2008. márc. 20. - 2008. ápr. 20.

Portik Hegyi Anna
Sándor Csilla Mária
Góga Tamara
Nagy Eszter

Nász

Pál Endre és Lackó Emília

Gyász

Borbély Sándor 1945
Bakos Imre 1950
László Béla 1943
Borbély Alajos 1926
Portik Cseres József 1927
Laczkó Károly 1924
Balázs Fülöp Mária 1931
György Ilona 1920
Nagy József 1921

Anekdota

Erd kihágásért szigorúan megbüntette a bíró a székelyt. Felolvasta el tte az ítéletet, melyet maga is súlyosnak tartott, ezért megkérdezte t le:

- *Hallja mag, meggondolatlan ember! Mib l fogja kend meg fizetni ezt a nagy pénzbírságot?*

- *Hogyhogy mib l? - csodálkozott a bíró szavain az atyafi - hát mib l fizethetném másból, mint az erd lésb l?*

Tudja-e hogy...?

Analfabéta tanfolyam: 1909 január-februárjában a csutakfalvi iskolánál Borka Lajos igazgató analfabéta tanfolyamot szervezett írást-olvasást nem ismer feln tteknek. A 46 beiratkozó az Országos Közm vel dési Tanácstól ábécés könyveket és írószert kapott. Az oktatás hetente háromszor este 6 – 9 óráig volt.

A vizsgákra március elején került sor dr. Balló István magyar királyi tanfelügyel jelenlétében. Mind a 46 sikeres vizsgázó hivatalos bizonyítványt és jutalomkönyvet kapott.

A maradiság ára 1903-ban a Székely Kongresszus felajánlotta, hogy pénzt és szakembereket ad bolgár típusú kertészet bevezetésére Gyergyóban. A gyergyói helységek többsége, köztük Remete is, nem válaszolt az ajánlatra. Egyedül Szárhegy élt a lehet séggel. Így született meg a máig híres szárhegyi káposzta.

Laczkó-Szentmiklósi Endre

Kalendárium

Május

Tavaszhó/Szent György hava

Máj.1. - ősi tavaszünnep, a majálisok napja. Sok településen szokás, hogy ilyenkor a legények feldíszített májusfát állítanak a kedvesük kapujára. Ez a nap a mulatságé - legtöbbször ezt a napot a szabadban töltik. 1889 óta a munkásság nemzetközi ünnepe.

Máj. 4. - Elsőáldozás - Községünkben a 11 órás szentmise keretében első áldozáshoz járulnak az erre készülők. Aki teheti ünnepeljen velük!

Máj. 10. - Zarándoklat a csíksomlyói pünkösdi búcsúra - a helyi egyházközségtől szervezeten, autóbusszal indulnak zarándokcsoportok. Iratkozni lehet a plébánián!

Pünkösöd neve (pentekoszt - ötven) arra utal, hogy húsvétot követő ötvenedik napon van - a nyár kezdete.

Máj.12. - Pongrác

Máj.13. - Szervác

Máj.14. - Bonifác - A fagyosszentek napjai az idő átmeneti lehülését jelzik. E napokon nem vetnek, nem palántálnak. A májusi fagy a veteményesekben, gyümölcsösökben nagy kárt tehet, ezért tűzgyújtással vagy füstöléssel védekeznek ellene.

Máj. 25. - Orbán - ekkor kezdenek a méhek rajzani. Sok helyen az utolsó fagyosszentnek tartják: ha kisöprüzik Orbánt nem lesz már hideg!

Máj. 25. - Martonka - találkozó

Gyergyóremetei Képes vagyok

Havonta megjelenő községi lap

Kiadó:

Gyergyóremete Helyi Önkormányzata
és a Polgármesteri Hivatal

Elérhetőség:

537250 Gyergyóremete, Hargita megye
Cseres Tibor tér 10 szám
Tel./fax. +40266352102

E-mail:

kepesvagyok @gyergyoremete.ro

Megjelenés minden hó végéig!

Képek: Balázs László

Felelős szerkesztő: Barabás Zsófia

A szerkesztői jog fenntartva!

A megjelent cikkek tartalmáért az aláíró személy felelős!